

Ekaterina Gordeladze

Go Thru

Diplomová práce – hodnocení

(Ateliér Figurálního sochařství a medaile)

Ekaterina Gordeladze si dobu, strávenou u nás v ateliéru zpestřila dvojnásobným mateřstvím. Začínám záměrně takhle zostra a vlastně dost nekorektně, ne jako omluvu či výmluvu, případně ocenění, ale jako konstatování faktu. Navzdory všem článkům, diskusím a deklaracím zůstává skutečností, že podmínky ve vzdělávacím systému – a následně v počátečním profesním životě – nejsou v tomto rozhodně rovnocenné, ale jsou v mnoha ohledech systémově znevýhodňující. Jak na to netuším, a troufám si tvrdit, že navzdory všem dobře míněným zaručeným receptům bude ještě složitě tuto praxi narovnat. Osobní nebo institucionální dobrá vůle rozhodně nestačí. Na druhou stranu, mateřství je zkušenost silně osobní, citová a nepřenositelná, což je něco, co především v oblasti umění nenahradíte jakýmkoliv studiem či jinou praxí.

Ekaterina si v posledních letech studia, po počáteční stylové a tematické roztříštěnosti systematicky vypracovala výrazný a poměrně snadno rozpoznatelný výtvarný rukopis. To i díky výraznému vlivu Milady Othové. Ujasnila si své klíčové téma, které je v jejím případě zásadní a do určité míry iniciační. Vychází z toho, co snad sama vnímá jako svou vnitřní jistotu: z tématu osobních vztahů. Pro sochu našla východisko ve své kresbě a v malbě... až gestická přímočará intuitivní kresba, a v dobrém smyslu řečeno, přímé uvažování. Výraznou roli hraje i barva, která ve výsledku často jedná nezávisle na prostorové modelaci – neslouží k popisu tvaru, ale stává se rovnocennou součástí výrazu. Připomenu zde její velmi povedené keramické, glazované práce, v nichž jde vědomě, prostě a s uvolněností barvou i povrchovou úpravou „proti“ modelaci a hmotě. Tyto práce mimo jiné vycházejí nepopisně a s nadhledem z principů dětské hry.

Nachází své východisko ve figuře, ale nikoli ve figuraci chápané jako reprezentace – spíše jako prostředek komunikace, výrazu a kontaktu. Gesto, dotek, tělesná blízkost či vzájemné prolínání těl jsou pro ni základními nástroji vyprávění. Tento její jazyk teží z nejednoznačnosti. Prostor mezi postavami, tato tenze v jejich reliéfech není tichý rozhovor, nelze jasně určit, kdo dominuje, kdo ustupuje, kdo se chrání a kdo se přibližuje. Jak už jsem konstatoval, plasticita těchto reliéfů vychází z kresebnosti, jde spíše o výrazné ostré zářezy než o prostou modelaci. To, že v detailu občas přechází do více prostorového a detailního pojetí, například v jednotlivých gestech rukou, tuto situaci pouze podtrhuje. Přímo fyzicky je citelné, jak se jednotlivé prostorové plány vrství a prolínají nezávisle na zobrazivé skutečnosti reliéfu. Pracuje jak v negativu, tak v pozitivu, proto není udivující, že v rámci tohoto procesu, některé započaté práce se zcela přirozeně mění v organické až vegetativní „skrumáže“, nebo shluky vrstvených energií. Jemná barevnost materiálu probarveného ve hmotě se zdá že tuto „neuchopitelnost umocňuje“. Stejně tak transparentnost a otevření „zadního pohledu“ na tutéž situaci v reliéfu, ke které se záhy propracovala. V této souvislosti bych rád upozornil na „Back series“ Henriho Matisse, soubor reliéfů, kdy dekonstruoval realistickou ženskou figuru, respektive možnou inspiraci performativními formami umění. Práce Mariny Abramović, Bruce Naumana nebo Rebecca Horn – nikoli jako citace, ale jako uvědomění si tělesnosti jako média. Máme možnost reliéf obcházet a zahrnout tak i „časový prostorový princip“ sochy. Tedy nikoliv princip fotografické momentky ale performativní možnost vnímání prostoru a formy.

V celku působí diplomová práce Ekateriny Gordeladze jako otevřený, živý systém. Osobně jsem rád že není uzavřenou výpovědí, ale otevřenou možností v této práci dále pokračovat. Tělesnost zde není nástrojem objektivifikace, ale komunikačním médiem. Intimita není privátní, ale sdělitelná – nikoli ve slovech, ale v gestech, pohybu, v meziprostoru, který nelze obsadit.

Hodnotím práci Ekateriny Gordeladze jako výbornou a doporučuji udělení absolutoria

V Podlešíně červen 2025

Vojtěch Míča
